Patiënteninformatie
Borstsparende operatie (Lumpectomie)

Een borstsparende behandeling is mogelijk als:

- **De tumor niet te groot is ten opzichte van de grootte van de borst. Er kan zo geopereerd worden, dat kans op verminkingen klein is.**
- **U na de operatie de bestraling kunt verdragen gezien uw leeftijd en lichamelijke conditie.**
- **Er zich één tumor in de borst bevindt, of wanneer er zich twee tumoren in de borst bevinden die dicht bij elkaar liggen.**

Een borstsparende behandeling bij borstkanker of een voorstadium hiervan (DCIS = Ductaal Carcinoom In Situ) bestaat altijd uit:

1. **het operatief verwijderen van borstkankergezwel of DCIS en**
2. **bestraling (radiotherapie) van de geopereerde borst, gedurende enkele weken.**

Als de tumor niet voelbaar is of wanneer er sprake is van DCIS, wordt vóór de operatie de exacte plaats bepaald van het te opereren gebied. Dit gebeurt op de röntgenafdeling. We noemen dit een lokalisatie.

De bestraling vindt plaats in het Catharina-ziekenhuis Eindhoven.

De ziekenhuisopname

Het hangt af van het soort operatie hoe lang u in het ziekenhuis moet blijven. Voor een borstsparende operatie met of zonder schildwachtklierbiopsie wordt u één dag opgenomen. U mag dus dezelfde dag weer naar huis. Voor een borstsparende operatie met okselklierverwijdering (okselklierdissectie) blijft u ongeveer één tot twee dagen in het ziekenhuis.

De operatie

Bij de operatie verwijdert de chirurg het gezwel of DCIS met een rand gezond weefsel eromheen. De grootte van het litteken is afhankelijk van de grootte en diepte van het gezwel. Meestal is dit ongeveer 4 à 5 cm. Er worden clipjes van staal in het operatiegebied achtergelaten als markering voor de radioloog en radiotherapeut. De wond wordt onderhuids gehecht. De operatie duurt ongeveer 30 minuten, afhankelijk van de operatie in uw oksel.

De informatie in deze folder is van algemene aard en is bedoeld om u een beeld te geven van de zorg en voorlichting die u kunt verwachten. In uw situatie kunnen andere adviezen of procedures van toepassing zijn. Deze folder is dan ook slechts een aanvulling op de specifieke (mondelinge) voorlichting van uw specialist of behandelaar.

Na de operatie
Er zit een infuus in uw arm, waarmee u vocht krijgt toegediend. Het infuus wordt dezelfde dag of de dag na de operatie verwijderd.

Naar huis
U heeft reeds een geplande afspraak voor de uitslag van het weefselonderzoek ongeveer 10 werkdagen na de operatie. Enkele dagen na deze uitslag heeft u een afspraak om eventuele aanvullende behandelingen te bespreken (chemotherapie, hormonale therapie, immunotherapie en/of radiotherapie). Nadat deze mogelijke behandelingen met u besproken zijn krijgt u een nieuwe afspraak bij uw verpleegkundig specialist voor aanvullende informatie en het beantwoorden van uw vragen.
Breng als het mogelijk is altijd een van uw naasten mee als u afspraken hebt in het ziekenhuis. Dit kan u helpen om thuis ook over de ziekte en de behandelingen te praten.

Het is goed u te realiseren dat de situatie voor iedereen anders ligt. Er wordt voor u de behandeling gekozen die de meeste kans geeft op herstel.

Adviezen voor thuis
De operatie zal gepaard gaan met de nodige spanning en doet een aanslag op uw welbevinden. Mogelijk voelt u zich de eerste dagen ook niet fit.
De volgende adviezen gelden:
- De eerste dagen na de operatie kan het wondgebied gevoelig zijn. Ter ondersteuning van de wond en de borst kunt u het beste een comfortabele (sport)bh dragen.
- Bij pijn kunt u 4 x daags 2 tabletten paracetamol 500 mg nemen.
- Er hoeft geen verband op de wond als deze droog is.
- Vanaf de 1e dag na de operatie mag u douchen.
- In bad en zwemmen mag na ongeveer 3 weken.
- U mag deodorant gebruiken, mits u dit niet rechtstreeks op de wond aanbrengt.
- U mag zonnen. De eerste twee weken dient u de wond af te dekken.

Als u naast een operatie aan de borst ook een okselklierdissectie hebt ondergaan leest u in de desbetreffende folders adviezen over wondverzorging, schouderoefeningen en lymfoedeem.

Complicaties en risico's
Een borstoperatie is lichamelijk gezien geen zware operatie. Maar elke operatie brengt risico's met zich mee. Complicaties zoals trombose, een longontsteking, nabloeding of wondinfectie kunnen ook bij een borstoperatie optreden.
In de volgende gevallen dient u contact op te nemen met uw medisch- of verpleegkundig specialist:
- Bij pijn die niet vermindert na het innemen van pijnstillers
- Bij temperatuurstijging boven 38,5ºC, die langer dan 24 uur duurt
- Bij toenemende roodheid of zwelling van de wond
- Bij een bloedende wond

Cosmetische (uiterlijke) gevolgen

Bij een borstsparende behandeling (operatie en bestraling) blijft uw borst behouden, maar de vorm en kleur van de borst kunnen door de intensieve behandeling wel verandering gaan vertonen. In de eerste drie jaar na de behandeling kunnen de meeste uiterlijke veranderingen optreden. Daarna stabiliseert in de meeste gevallen de situatie.
Uw verpleegkundig- en medisch specialist hebben tijdens het gehele behandel- en nacontroletraject aandacht voor deze mogelijke uiterlijke veranderingen van de behandelde borst.
De kans bestaat dat er na de behandeling een verschil is in grootte van uw borsten of dat er een intrekking van de borst is bij het litteken. U kunt dan in aanmerking komen voor bijvoorbeeld een ‘deelprothese’ of een reconstructieoperatie. Bespreek deze mogelijkheden met uw medisch- of verpleegkundig specialist.

Contact

Tijdens kantooruren kunt u contact opnemen met een verpleegkundig specialist van het Borstcentrum via telefoonnummer: (040) 888 5320

Buiten kantooruren kunt u terecht bij de afdeling spoedeisende hulp (SEH) op locatie Veldhoven, telefoonnummer: (040) 888 8811.